

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

OSTRAVA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_32_INOVACE_PSYPS15160ZAP

Výukový materiál v rámci projektu OPVK 1.5 Peníze středním školám

- **Číslo projektu:** CZ.1.07/1.5.00/34.0883
- **Název projektu:** Rozvoj vzdělanosti
- **Číslo šablony:** III/2
- **Datum vytvoření:** 15.9. 2012
- **Autor:** Mgr. Pavel Zapletal
- **Určeno pro předmět:** Psychologie
- **Tematická oblast:** Tělesné a duševní zdraví člověka
- **Obor vzdělání:** Podnikání (64-41-L/51) 1. ročník
- **Název výukového materiálu:** Neurózy – učební materiál s úkoly
- **Popis využití:** Výukový materiál s úkoly pro žáky s využitím dataprojektoru, notebooku
- **Čas:** 20 minut

Neurózy

- Jedná se o duševní nerovnováhu, způsobující psychickou duševní tíseň
- Schopnost racionálního myšlení je ale nenarušena
- Duševní tíseň se projevuje ve fyziologické a duševní nerovnováze

Charakteristika neurotika

- Bere si příliš mnoho odpovědnosti.
- Když se dostane do konfliktu s okolím, automaticky předpokládá, že je to jeho vina.
- V řeči neurotiků se nápadně často objevují obraty „měl bych, neměl bych“ apod.
- Silný je pocit méněcennosti, věří, že nemohou nikdy uspět a jejich rozhodnutí jsou vždy špatná.
- Neurotici činí nešťastnými sami sebe

Domácí úkol

- Neurózami trpí řada světoznámých celebrit
- S pomocí internetu či odborné literatury dokumentujte toto tvrzení

Příklad řešení úkolu

- Sarah Michelle Gellar - má strach ze hřbitovů. Ve filmu »Buffy, přemožitelka upírů« se kvůli ní muselo točit na umělých hřbitovech.
- Robert Redford - se bojí medvědů. Jeho smlouvy vždy obsahují doložku, že ve filmu v jeho blízkosti žádný medvěd nebude.
- Johnny Depp - se bojí klaunů! Říká: „Děsí mě ten namalovaný škleb na bílé tváři a z jejich rádoby úsměvu mi jde mráz po zádech.“
- Uma Thurman - trpí klaustrofobií, panickým strachem z uzavřeného prostoru. Jak jí asi bylo, když ji ve filmu Kill Bill 2 pohřbili zaživa? Stejné problémy mají ale i Nicolas Cage, či Michelle Pfeiffer.
- Keira Knightley – má panický strach z koní.

Příklad řešení domácího úkolu

- **Orlando Bloom - bojí se prasat! Při natáčení filmu „»Království nebeské« (2005) slyšel dva malé čuníky jen zachrochtat a prchal z natáčecího placu...**
- **Brad Pitt - má panický strach, že mu vypadají vlasy. Nikdy neváhá letět tisíce kilometrů za svým kadeřníkem do Londýna.**
- **Jennifer Lopez – se bojí, že ji někdo chce otrávit. Jídlo vždy předem ochutnává její tajemník.**
- **Penélope Cruz - má panickou hrůzu z písku.**
- **Steven Spielberg - točí jako režisér filmy o dinosaurech a jiných monstrech, má ale fobii z pavouků a mravenců.**

Druhy neuróz

- **Úzkostná neuróza** – v popředí se objevuje chronická úzkost, tu si neurotik někdy plně uvědomuje jako napětí a strach z čehosi neurčitého, typickými příznaky jsou: snadná fyzická únava, bolest hlavy, pocení, tíha na prsou, průjem či zácpa, funkční sexuální poruchy, třes, nespavost či nadměrná spavost.
- **Depresivní neuróza** – je charakterizována poklesem nálady, což se stupňuje především ve večerních hodinách: plačtivost, nejrůznější obavy, pesimismus,
- **Fobická neuróza** – dříve neurčitý strach se soustřeďuje na určité předměty či situace: ostré věci, stísněné prostory, zvířata, veřejná vystoupení apod.

Domácí úkol

- S pomocí internetu či odborné literatury charakterizujte následující pojmy a diskutujte o nich s pedagogem:
  - Arachnofobie
  - Klaustrofobie
  - Aichmofobie

Řešení domácího úkolu - Klaustrofobie

- Jedná se o strach z uzavřených nebo omezených prostorů. Kritickým místem pro tuto fobii jsou především výtahy, letadla, vlaky
- Tato choroba se může projevovat pouhými pocity nejistoty, ale také třeba silnými záchvaty.
- Strach nemusí být pouze z pohybujících se prostorů , ale i například z jeskyní, tunelů, malých místností apod.
- Klaustrofobií trpí na světě asi 5 % lidí

Řešení domácího úkolu - Arachnofobie

- Je to specifická fobie provázená abnormálním strachem z pavouků. Je to nejčastěji se vyskytující fobie. Lidé s touto fobií se obvykle necítí dobře v jakékoli oblasti, kde by podle nich mohli být pavouci nebo kde jsou viditelné známky jejich přítomnosti, jako například pavučiny. Jakmile vidí pavouka, nemohou se k němu ani přiblížit, dokud nepřekonají panický šok, který často doprovází tuto fobii. Mohou se cítit poníženi, když taková situace nastane v přítomnosti přihlížejících lidí nebo členů rodiny.
- Příčinou tohoto chorobného strachu může být traumatický zážitek z dětství, nápodoba chování rodičů, pokud se matka bojí pavouků, dítě se bude vysoce pravděpodobně bát taky.
- Pavouka většinou nedokáže zneškodnit - zabít ho, vyhodit ho z okna, hodit na něj něco, co mu znemožní volný pohyb např. krabičku, skleničku.

Řešení domácího úkolu - Aichmofobie

- Jedná se o velmi rozšířenou fobii, v praxi to je strach z ostrých předmětů
- Předmětem strachu jsou například jehly, nůžky, špičaté konce deštníků, ostrý hrot pera apod.
- Lidé trpící touto fobií se snaží vyvarovat se kontaktu s nimi například tím, že nepoužívají ostré nůžky a nože a vyhýbají se i očkovaní
- V případě, kdy je nutný chirurgický zákrok, odběr krve či očkovaní, dotyčná osoba se může chovat agresivně

Nutkavá neuróza

- Tato neuróza mívá dva typy příznaků:
- Obsese - vtíravé neodbytné myšlenky
- Kompulse - nutkavá jednání
- Neurotik s obojím bojuje, brání se , a přitom pocítuje úzkost
- Je v zajetí časově náročných úkonů, několikrát se např. vrací, jestli zamkl, uzavřel plyn, či vykonává celý řetězec činností, např. různá opatření k udržení čistoty apod.

Úkol – vyplňte tabulku a besedujte o těchto problémech s pedagogem

Uved'te nejčastější obsese	Uved'te nejčastější kompulze

Řešení úkolu

- **Nejčastější obsese**
- kombinované (více vtíravých myšlenek) 60%
- obava ze nečištění 45%
- neustálé pochybnosti, opakované kontrolování 42%
- nutkavé zaobírání se tělesným stavem 36%
- pořádek, symetrie, uspořádání 31%
- nutkavé myšlenky někomu/něčemu ublížit, něco rozbít 28%
- sexuální 26%
- **Nejčastější kompulze**
- kontrolování 60%
- mytí 50%
- kombinované (více kompulzí najednou, ji. konstruované rituály) 48%
- počítání (opakované přepočítávání) 36%
- symetrie, řád, uspořádání 28%
- hromadění, sbírání 18%

Další druhy neuróz

- **Hysterická neuróza** – jedinci jsou afektovaní, přecitlivělí, egocentričtí a teatrální, zaujatě posuzují okolí a snaží se lidmi kolem důmyslně manipulovat ve svůj prospěch i za cenu různých polopravd a lží.
- **Hypochondrická neuróza** – projevuje se formou subjektivně znepokojivých přesvědčení o vlastním vážném tělesném onemocnění. Toto přesvědčení se zpravidla opírá o zvýšené sebepozorování a nadhodnocování drobných odchylek tělesných funkcí. Přesvědčení nemá ráz bludu, ale podněcuje neurotika k podstupování nejrůznějších vyšetřovacích procedur, které ho na krátkou dobu uklidní.

Úkol – rozdělte se do trojic

- Jaké věty asi použila hysterka na obrázku, když jí popadalo celé pověšené prádlo a manželovi to nevadí

Odkazy

- Obrázek na snímku č. 16
- <http://images.google.com/imgres?q=hysterka&hl=cs&biw=893&bih=442&tbm=isch&tbnid=ldKQL0j8GclVyM:&imgrefurl=http://krasna.nova.cz/clanek/tyakamosky/nebud-hysterka.html&docid=H4Y5IGLyzgOLVM&imgurl=http://img.cz.prg.cmestatic.com/media/images/440xX/Aug2011/784100.jpg%253Fd41d&w=440&h=293&ei=EN80UKrIDMHYtAaAgoHYCg&zoom=1>
- Staženo z internetu dne 15. 9. 2012 v 18, 37 hod.